

www.krasp.org.pl

**Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich**

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Meżyk
Rektor
Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Dokument nr 9/VIII
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

**Stanowisko Prezydium KRASP
z dnia 22 lutego 2021 r.
w sprawie zmian wprowadzonych przez Ministerstwo Edukacji
i Nauki w wykazie czasopism naukowych**

Wyrażamy głębokie zaniepokojenie wprowadzonymi 9 i 18 lutego 2021 roku przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, bez konsultacji z Komisją Ewaluacji Nauki, zmianami w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Ogłoszona aktualizacja listy czasopism budzi uzasadnione wątpliwości środowiska akademickiego.

Opublikowany zmieniony wykaz uwzględnia czasopisma, które nie występują w międzynarodowych bazach czasopism naukowych o największym zasięgu i nie były objęte programem *Wsparcie dla czasopism naukowych*. W świetle definicji osiągnięcia naukowego, zawartej w art. 265 ust. 9 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, artykuły naukowe opublikowane w czasopismach nie spełniających tych kryteriów nie powinny być uwzględnione w bieżącym procesie ewaluacji działalności naukowej z przypisaną im w nowym wykazie punktacją. Ponadto art. 267 ust. 2 pkt 2 stanowi, że wykaz czasopism oraz sposób ustalania i przypisywania im punktów sporządzany jest z uwzględnieniem renomy czasopism i materiałów z konferencji - ten warunek także nie został spełniony. Istnieją zatem przesłanki do stwierdzenia, że zmieniony wykaz czasopism może być niezgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi, a przeprowadzana na podstawie tego wykazu ewaluacja jakości działalności naukowej może budzić zastrzeżenia co do jej zgodności z zapisami ustawy.

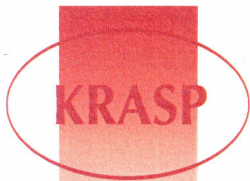
Wprowadzone zmiany dotyczą głównie dziedziny nauk humanistycznych i dziedziny nauk społecznych. Podwyższanie punktacji czasopismom wydawanym w Polsce, nie poparte stosowną metodyką oceny, nie służy jakości polskiej nauki, w tym także polskiej humanistyce. Jest to działanie, które w dłuższym czasie - wbrew oczekiwaniom MEiN - spowoduje marginalizację osiągnięć polskich uczonych i przyczyni się do spadku jakości prowadzonych badań.

Biorąc pod uwagę fakt, że od wyniku ewaluacji dyscyplin zależą kluczowe decyzje dotyczące finansowania ośrodków naukowych, ale także uprawnień do prowadzenia kształcenia oraz nadawania stopni naukowych, nowy wykaz czasopism oznacza wyeliminowanie kryterium jakości naukowej i prowadzi do międzynarodowej marginalizacji i izolacji polskiej nauki. Podkreślić należy także, że sposób podejmowania decyzji o zmianie w wykazie czasopism świadczy o zlekceważeniu wypracowanych środowiskowo norm jakości nauki i prowadzi do utraty zaufania do polityki naukowej państwa.

Kryterium jakościowe stanowiło podstawę przeprowadzonej reformy szkolnictwa wyższego. Ewaluacja działalności naukowej miała być bardziej zobiektywizowana, przewidywalna i motywująca do budowania międzynarodowej pozycji polskiej nauki, w tym humanistyki. Ostatnie decyzje MEiN dotyczące wykazu czasopism podważają te istotne założenia reformy szkolnictwa wyższego.

Model ewaluacji działalności naukowej instytucji nauki na podstawie dorobku publikacyjnego badaczy zawartego w czasopismach odnotowanych w bazach międzynarodowych, nie oznacza konieczności rezygnowania z publikowania w języku polskim. Międzynarodowe bazy czasopism naukowych obejmują także czasopisma wydawane w językach narodowych, w tym w języku polskim.

Dla budowania międzynarodowej pozycji polskiej nauki kluczowe jest dążenie do możliwie najszerzej obecności polskich naukowców w publikacjach ukazujących się w czasopismach indeksowanych w międzynarodowych bazach danych.

www.krasp.org.pl

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor
Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Tylko wtedy polskie uczelnie mają szansę na awans w międzynarodowych rankingach, a polscy badacze mają szansę na pozyskiwanie międzynarodowych grantów. Taki jakościowy i integracyjny model rozwoju polskiej nauki jest ambitny, wymaga nakładów finansowych oraz długoletniej i stabilnej polityki naukowej. Jest też zgodny z dobrze rozumianym interesem narodowym.

Jest faktem, że istotna część efektów pracy naukowej w niektórych dyscyplinach nauki jest publikowana w polskich czasopismach spoza baz międzynarodowych, m.in. ze względu na lokalny charakter tematyki tych badań lub potrzebę upowszechniania wyników w grupach interesariuszy. Najbliższa ewaluacja jednostek naukowych przewiduje w trzecim kryterium uwzględnienie wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki. Ocena w tym zakresie ma polegać na eksperckiej ocenie tzw. opisów wpływu. Wstępne analizy wykonalności takich ocen wskazują na pewne trudności w zapewnieniu porównywalności ocen ekspertów. **W tym kontekście proponujemy utworzenie dodatkowej listy polskich czasopism o wyjątkowym znaczeniu dla rozwoju gospodarki, życia społecznego i kultury.** Publikacje w tych czasopismach, także tych nieobecnych w międzynarodowych bazach, mogłyby zostać wykorzystane w procesie ewaluacji do zobiektywizowania oceny wpływu badań naukowych na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki. Takie rozwiązanie umożliwi dalsze doskonalenie czasopism krajowych, a jednocześnie środowiskom naukowym stworzy możliwość rozwijania działalności kulturotwórczej, naukowo-technicznej, społecznej, upowszechniającej i popularyzującej osiągnięcia naukowe oraz postęp technologiczny.

Uważamy natomiast, że **do oceny osiągnięć badawczych uzyskanych w jednostce naukowej w ramach pierwszego kryterium ewaluacji powinna służyć podstawowa lista czasopism rejestrowanych w międzynarodowych bazach publikacji, proponowana zgodnie z zapisami ustawy przez Komisję Ewaluacji Nauki, i ulegająca ewentualnym modyfikacjom zgodnie z uznanymi kryteriami i na wniosek tej Komisji.** Wszystkie pozostałe publikacje proponujemy przenieść na osobną listę, stanowiącą wsparcie dla trzeciego kryterium ewaluacji.

Ewentualne zmiany w wykazie polegające na podwyższaniu punktacji czasopism powinny zostać przeprowadzone w oparciu o wcześniej zatwierdzoną metodykę. Takie korekty mogłyby być zastosowane dopiero przed kolejną ewaluacją jakości działalności naukowej, a nowe procedury powinny zostać ustalone najpóźniej do końca 2021 r. W opinii KRASP opracowanie dodatkowej listy czasopism, wspierających ocenę wpływu działalności badawczej na otoczenie, należy także powierzyć Komisji Ewaluacji Nauki, która jest ustawowo umocowana do przeprowadzenia procesu ewaluacji.

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk